

บทที่ 1

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) เป็นหลักสูตรหลังหรือต่อเนื่องจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ และร่วมทำประโยชน์แก่สังคมตามความรู้ความสามารถของตน เพื่อให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จตามความคาดหวัง รายละเอียดในบทนี้จะแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนแรกกล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ตอนที่สองเป็นการจัดรายวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย และตอนสุดท้ายเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

องค์ประกอบของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ประกอบด้วยหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง แนวดำเนินการ และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หลักการ

หลักการหมายถึง ทิศทางหรือแนวทางที่จะนำไปสู่จุดหมายของหลักสูตร ประกอบด้วย

1. เป็นการศึกษาเพื่อความรู้และทักษะเฉพาะด้าน ที่สามารถนำไปประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม
2. เป็นการศึกษาที่สนองต่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นหรือการศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ท้องถิ่น และประเทศชาติ

จุดหมาย

การศึกษาในระดับนี้ มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และให้สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ ทักษะเฉพาะด้านตามศักยภาพ เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ร่วมพัฒนาสังคมด้วยแนวทางและวิธีการใหม่ ๆ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญเฉพาะด้าน
2. มีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ
3. สามารถเป็นผู้นำและผู้ให้บริการชุมชนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม
4. สามารถวางแผนแก้ปัญหาในชุมชนของตน
5. มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถนำแนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ ไปใช้ในการพัฒนาชุมชนของตน
7. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ และเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
8. มีนิสัยรักการทำงาน เต็มใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการจัดการ

9. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในประเทศและในโลกมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศตามบทบาทและหน้าที่ของตน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างทรัพยากร ศิลปะ วัฒนธรรมของประเทศ

โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย วิชาบังคับ วิชาเลือกเสรี และกิจกรรม ดังนี้ (คู่มือประกอบ)

วิชาบังคับ ประกอบด้วยวิชาบังคับแกน และวิชาบังคับเลือก จำนวน 30 หน่วยกิต

1. วิชาบังคับแกน จำนวน 15 หน่วยการเรียนรู้ เป็นวิชาพื้นฐานที่สอดคล้องกับชีวิตและสังคมโดยทั่วไป ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนเหมือนกัน ได้แก่ วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา และพลานามัย

2. วิชาบังคับเลือก จำนวน 15 หน่วยการเรียนรู้ เป็นวิชาพื้นฐานที่อาจแตกต่างกันไปตามสภาพท้องถิ่น ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนในวิชาต่าง ๆ ได้แก่ วิชาพลานามัย วิทยาศาสตร์ และพื้นฐานวิชาอาชีพ

วิชาเลือกเสรี เป็นวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจหรือความถนัดและความต้องการของแต่ละคน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้านของผู้เรียน ผู้เรียนต้องเลือกเรียนอย่างน้อย จำนวน 45 หน่วยการเรียนรู้ โดยเลือกจากรายวิชาในกลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ และกลุ่มวิชาอาชีพ และสำหรับกลุ่มวิชาอาชีพ ให้เลือกจากเอกสารคำอธิบายรายวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2533 หรือหลักสูตรอื่นใดที่เทียบเท่า หรืออยู่ในระดับเดียวกับที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติ

ตารางแสดงโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

วิชา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6		
	จำนวนหน่วยการเรียนรู้		
	บังคับ		เลือกเสรี
แกน	เลือก		
1. ภาษาไทย	6		เลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ อีกอย่างน้อย 45 หน่วยการเรียนรู้ (นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธทุกคนจะต้องเลือกเรียนรายวิชาพุทธศาสนาภาคเรียนละ 1 รายวิชาตลอด 3 ปี)
2. สังคมศึกษา	6		
3. พละนาฏย	3	3	
4. วิทยาศาสตร์	-	6*	
5. พื้นฐานวิชาอาชีพ	-	6	
6. คณิตศาสตร์	-	-	
7. ภาษาต่างประเทศ	-	-	
8. ศิลปะ	-	-	
9. อาชีพ	-	-	
รวมจำนวนหน่วยการเรียนรู้	15	15	
	30		
กิจกรรม			
1. กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2532		1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	
2. กิจกรรมแนะแนว และหรือกิจกรรมแก้ปัญหา และหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้		2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	
3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน			

*เลือกวิชาที่กรมวิชาการจัดทำหรือถ้าจำเป็นจะพิจารณาเป็นราย ๆ กิจกรรม

กิจกรรม เป็นส่วนที่ส่งเสริมหลักสูตร และการเรียนการสอนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเพื่อสนองความสนใจ ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพและเสริมสร้างอุปนิสัยของผู้เรียน ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ประเภท คือ (1) กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (2) กิจกรรมแนะแนว และหรือกิจกรรมแก้ปัญหา และหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ และ (3) กิจกรรมอิสระของผู้เรียน

แนวดำเนินการ

แนวดำเนินการเพื่อให้การนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ไปใช้ประสบความสำเร็จตามจุดหมายข้างต้นประกอบด้วย

1. การจัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างกว้างขวางตามความต้องการและความสนใจ
2. จัดให้ผู้เรียนได้ศึกษาสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ
3. จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ อยู่เสมอ
4. จัดประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ให้ผู้เรียนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มความสามารถ ได้มีโอกาสหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสภาพประกอบอาชีพอิสระ
6. จัดให้มีการศึกษา ติดตามและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
7. ในการจัดการเรียนการสอน ให้ใช้วิธีผสมผสานการให้ความรู้กับการปฏิบัติจริง โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และกระบวนการกลุ่ม
8. ให้ท้องถิ่นจัดทำรายวิชาที่สนองความต้องการของท้องถิ่น และรายวิชาที่ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ
9. ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องการเสริมสร้างค่านิยมและการพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ
10. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกอบด้วยเวลาเรียน หน่วยการเรียนรู้ วิชาบังคับและวิชาเลือกเสรี การประเมินผลการเรียน เกณฑ์การจบหลักสูตรและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

เวลาเรียน หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาเรียนโดยปกติประมาณ 3 ปี ในปีการศึกษาหนึ่งแบ่งเป็นภาคเรียนปกติ 2 ภาค ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โรงเรียนอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร สำหรับภาคฤดูร้อนซึ่งมีเวลาเรียน 4 สัปดาห์นั้น เวลาเรียนต่อ

สัปดาห์ของรายวิชาที่เปิดสอนจะต้องเป็น 5 เท่าของภาคปกติ และในสัปดาห์หนึ่งโรงเรียนต้องเปิดเรียนไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละไม่น้อยกว่า 7 คาบ คาบละ 50 นาที โดยจัดให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างน้อย 25 คาบ และจัดให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบ และจัดกิจกรรมแนะแนว และหรือกิจกรรมแก้ปัญหา และหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้อีก 2 คาบ เวลานอกเหนือจากนี้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหรือเลือกเรียนรายวิชาเพิ่มเติมตามความสนใจ

หน่วยการเรียนรู้ รายวิชาใดที่ใช้เวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้นับเป็น 1 หน่วยการเรียนรู้ รายวิชาใดที่มีคาบเรียนมากกว่าหรือน้อยกว่า 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีจำนวนหน่วยการเรียนมากขึ้นหรือน้อยลงตามสัดส่วน

วิชาบังคับและวิชาเลือกเสรี ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาบังคับ และวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตรสำหรับภาษาต่างประเทศผู้เรียนจะเลือกเรียนได้ 2 ภาษาเท่านั้น ส่วนการจัดทำรายวิชาบังคับและเลือกเสรี นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และการใช้แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

การประเมินผลการเรียน การประเมินผลการเรียนและการโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

เกณฑ์การจบหลักสูตร การจบหลักสูตร ผู้เรียนต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรี ตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างอย่างน้อย 75 หน่วยการเรียนรู้ รายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน
2. ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ของวิชาบังคับทั้งหมด
3. ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 75 หน่วยการเรียนรู้
4. ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาค และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ในกรณีที่จะมีการยกเลิกเพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงรายวิชาและเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายให้ทำเป็นประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ

การจัดรายวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

การจัดรายวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ประกอบด้วย ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา พลานามัย ศิลปะ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ พื้นฐานวิชาอาชีพและอาชีพ ดังนี้

ภาษาไทย

หลักสูตรกำหนดให้ภาษาไทยเป็นวิชาบังคับแกนและวิชาเลือกเสรี

วิชาบังคับแกน มี 6 รายวิชา คือ ท 401 ท 402 ท 503 ท 504 ท 605 และ ท 606

กำหนดให้เรียนภาคเรียนละ 1 รายวิชา 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

วิชาเลือกเสรี แบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม คือ

1. การพูด ได้แก่ ท 011
2. การอ่าน ได้แก่ ท 021 - ท 022
3. ประวัติวรรณคดี ได้แก่ ท 031 - ท 035
4. การเขียน ได้แก่ ท 041 - ท 043
5. ภาษากับวัฒนธรรม ได้แก่ ท 051
6. ภาษาเพื่อประโยชน์เฉพาะ ได้แก่ ท 061 - ท 062
7. หลักภาษา ได้แก่ ท 071

รายวิชาเลือกเสรีนี้ผู้เรียนจะเลือกเรียนในภาคเรียนใดก็ได้ และไม่จำเป็นต้องเลือกเรียนตามลำดับรายวิชา อย่างไรก็ตาม รายวิชา ท 022 วรรณกรรมปัจจุบัน ท 034 การพินิจวรรณคดีมรดกเฉพาะเรื่อง และ ท 071 หลักภาษาไทย ควรเสนอแนะให้เรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งนี้เพราะต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์ที่สูงขึ้น

ภาษาต่างประเทศ

หลักสูตรกำหนดให้ภาษาต่างประเทศเป็นวิชาเลือกเสรี และมีให้เลือก 8 ภาษา คือ

1. ภาษาอังกฤษ
2. ภาษาฝรั่งเศส
3. ภาษาเยอรมัน
4. ภาษาสเปน
5. ภาษาอิตาลี
6. ภาษาญี่ปุ่น
7. ภาษาอาหรับ
8. ภาษาบาลี

เนื่องจากหลักสูตรภาษาต่างประเทศเป็นวิชาที่ต้องมีการฝึกทักษะอย่างต่อเนื่องและไม่กำหนดให้เรียนตามระดับชั้น จึงเรียกปีที่เรียนว่าปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 ผู้เรียนจะเลือกเรียนเมื่อใดก็ได้

ผู้เรียนจะเลือกเรียนภาษาต่างประเทศได้ 2 ภาษาเท่านั้น

1. ภาษาอังกฤษ

หลักสูตรภาษาอังกฤษมี 2 โครงสร้าง

โครงสร้างที่ 1 สำหรับผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นมาแล้ว มีรายวิชาต่าง ๆ ให้เลือก 7 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 อ.011 - อ.016 (ภาษาอังกฤษ 1-6) ผู้ที่เลือกเรียนภาษาอังกฤษโครงสร้างที่ 1 จะต้องเรียน อ.011 - อ.014 (ภาษาอังกฤษ 1-4) ตามลำดับในชั้นปีที่ 1 และ 2 เนื่องจากทั้ง 4 รายวิชานี้เป็นวิชาพื้นฐานที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษเพียงพอที่จะไปเรียนวิชาภาษาอังกฤษอื่น ๆ ในชั้นปีที่ 3 ได้ สำหรับรายวิชา อ.015 อ.016 (ภาษาอังกฤษ 5 และ 6) ในชั้นปีที่ 3 นั้น ผู้เรียนจะเลือกหรือไม่ก็ได้ เพราะมีเนื้อหาและความยากง่ายอยู่ในระดับเดียวกับรายวิชาอื่น ๆ ตามที่โครงสร้างกำหนด ต่างกันที่ภาษาอังกฤษ 5 และ 6 มีลักษณะเป็นทักษะสัมพันธ์ ส่วนวิชาเลือกอื่นมีลักษณะเป็นทักษะเฉพาะ ฉะนั้นผู้เรียนอาจเลือกเรียนภาษาอังกฤษ 5 และ 6 แล้วเลือกเรียนรายวิชาทักษะเฉพาะอื่นอีกหรือเลือกเรียนรายวิชาทักษะเฉพาะอื่นในชั้นปีที่ 3 โดยไม่เลือกเรียนภาษาอังกฤษ 5 และ 6 เลยก็ได้

กลุ่มที่ 2 อ 021 - อ 026 (เสริมทักษะ 1-6) จัดไว้สำหรับผู้ที่จะประสงค์จะเลือกเรียนเพื่อเสริมทักษะในภาษาอังกฤษ 1-6 ให้คล่องแคล่วยิ่งขึ้น ผู้เรียนจะเลือกเรียนในภาคใดก็ได้ ไม่ต้องเรียนตามลำดับรายวิชา แต่จะต้องเป็นรายวิชาในลำดับเดียวกันกับภาษาอังกฤษ 1-6 เนื่องจากจะมีระดับความยากง่ายเสมอกัน เช่น ถ้าเรียนภาษาอังกฤษ 3 และต้องการเลือกเรียนเสริมทักษะเพิ่มเติมก็ต้องเลือก อ 023 เสริมทักษะ 3 แม้จะไม่เคยเลือก อ 021 และ อ 022 มาก่อน

กลุ่มที่ 3 อ 031 - อ 036 (ทักษะอ่าน 1-6) จัดไว้สำหรับผู้ที่จะสนใจจะเพิ่มพูนทักษะการอ่านโดยเฉพาะ ผู้เรียนจะเลือกเรียนเพิ่มเติมควบคู่ไปกับภาษาอังกฤษ 1-4 ในชั้นปีที่ 1 และ 2 หรือจะเริ่มเลือกเรียนทักษะอ่าน 5 และ 6 ในชั้นปีที่ 3 โดยไม่เลือกเรียนภาษาอังกฤษ 5-6 ก็ได้ ทักษะอ่านนี้ไม่ต้องเลือกเรียนตามลำดับรายวิชา ผู้เรียนจะเลือกเรียนในภาคเรียนใดก็ได้ แต่จะต้องเป็นรายวิชาในลำดับเดียวกันกับภาษาอังกฤษ 1-6 เช่น เรียนภาษาอังกฤษ 2 และประสงค์จะเลือกทักษะอ่านก็ต้องเลือกทักษะอ่าน 2

กลุ่มที่ 4 อ 041 - อ 042 (ทักษะ ฟัง-พูด- 1-2) จัดไว้สำหรับผู้ที่จะประสงค์จะฝึกการฟังและพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ทักษะฟัง-พูดจัดไว้ให้เลือกในชั้นปีที่ 3 และต้องเลือกตามลำดับรายวิชา

กลุ่มที่ 5 อ 051 (การอ่านเชิงวิเคราะห์) จัดไว้สำหรับผู้ที่จะสนใจจะฝึกการอ่านในขั้นวิเคราะห์ ซึ่งมีเนื้อหายากกว่าการอ่านรายวิชาอื่น ๆ ในระดับนี้ ผู้เรียนจะเลือกเรียนภาคใดก็ได้ในชั้นปีที่ 3 ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมพอที่จะเลือกวิชานี้แล้ว ก็ไม่ควรเลือกทักษะอ่าน 5 หรือ 6 อีก

กลุ่มที่ 6 อ 061 อ 062 (ทักษะเขียน 1-2) จัดไว้สำหรับผู้ที่จะสนใจจะเพิ่มพูนทักษะเขียนโดยเฉพาะในชั้นปีที่ 3 ผู้ที่เลือกเรียนควรมีพื้นฐานภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดีและต้องเลือกเรียนตามลำดับรายวิชา

กลุ่มที่ 7 อ 071 อ 072 (ภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ 1-2) จัดไว้สำหรับผู้ที่จะสนใจจะใช้ภาษาอังกฤษในงานอาชีพต่าง ๆ ในชั้นปีที่ 3 และต้องเลือกเรียนตามลำดับรายวิชา

สำหรับผู้เรียนเน้นวิชาอาชีพและประสงค์จะเลือกเรียนภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับวิชาอาชีพที่เรียนอาจเลือกเรียนภาษาอังกฤษจากหมวดวิชาสัมพันธ์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพก็ได้

โครงสร้างที่ 2 สำหรับผู้ที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะเริ่มเรียนในชั้นใดก็ได้ ชั้นปีที่ 1 และ 2 จัดไว้ให้เรียน 4 รายวิชา คือ อ 081 - อ 084 รายวิชา ละ 8 คาบ/สัปดาห์/ภาค ชั้นปีที่ 3 ให้เลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ ในชั้นปีที่ 3 ของโครงสร้างที่ 1 และเรียนตามลำดับรายวิชาของกลุ่มนั้น ๆ

2. ภาษาฝรั่งเศส

หลักสูตรภาษาฝรั่งเศสมี 2 โครงสร้าง

โครงสร้างที่ 1 สำหรับผู้เริ่มเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะ เริ่มเรียนในชั้นใดก็ได้ ชั้นปีที่ 1 และ 2 จัดไว้ให้เรียน 4 รายวิชา คือ ฝ 011 - ฝ 041 (ภาษาฝรั่งเศส 1-4) รายวิชาละ 6 คาบ/สัปดาห์/ภาค ชั้นปีที่ 3 ให้เรียน ฝ 015 - ฝ 016 (ภาษาฝรั่งเศส 5-6) และต้องเลือกเรียนรายวิชากลุ่มอื่นตามที่โครงสร้างกำหนดอีก 2-8 คาบ/สัปดาห์/ภาค

โครงสร้างที่ 2 สำหรับผู้ที่มีความรู้ภาษาฝรั่งเศสตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอน ต้นมาแล้วมีรายวิชาต่าง ๆ ให้เลือก 5 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ฝ 017 - ฝ 0112 (ภาษาฝรั่งเศส 7-12) ผู้ที่เลือกเรียนภาษาฝรั่งเศส โครงสร้างที่ 2 จะต้องเรียนภาษาฝรั่งเศส 7-12 ในชั้นปีที่ 1-2 และ 3 ตามลำดับรายวิชาทั้ง 6 รายวิชา นี้มีลักษณะเป็นทักษะสัมพันธ์ นอกจากนี้จะต้องเลือกรายวิชาจากกลุ่มอื่นตามที่โครงสร้าง กำหนดอีก 2-8 คาบ/สัปดาห์/ภาค

กลุ่มที่ 2 ฝ 023 - ฝ 028 (ทักษะ ฟัง-พูด 3-8) จัดไว้สำหรับผู้ที่ประสงค์จะฝึก การฟังและพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ทักษะฟัง-พูด จัดไว้ให้ เลือกตลอดทุกภาคเรียน และต้องเลือกตามลำดับรายวิชา

กลุ่มที่ 3 ฝ 033 - ฝ 034 (ทักษะอ่าน-เขียน- 3-8) จัดไว้สำหรับผู้ที่สนใจจะเพิ่ม พูนทักษะอ่านและเขียนโดยเฉพาะและจะต้องเลือกเรียนตามลำดับรายวิชา

กลุ่มที่ 4 ฝ 041 - ฝ 046 (ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยว 1-6) เป็นรายวิชาที่มุ่ง ให้ผู้เรียนมีทักษะเบื้องต้นในการใช้ภาษาเพื่อประกอบอาชีพการท่องเที่ยว ถ้าผู้เรียนที่เลือกเรียน กลุ่มที่ 4 แล้วไม่ควรเลือกรายวิชาในกลุ่มที่ 5

กลุ่มที่ 5 ฝ 051 - ฝ 056 (ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการเลขานุการ 1-6) เป็นรายวิชาที่มุ่ง ให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ภาษาสำหรับงานเลขานุการ เพื่อประกอบอาชีพเลขานุการ ถ้าผู้เรียน ที่เลือกเรียนกลุ่มที่ 5 แล้วไม่ควรเลือกรายวิชาในกลุ่มที่ 4

3. ภาษาเยอรมัน

หลักสูตรภาษาเยอรมันระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะเริ่มเรียนในชั้นใดก็ได้ ชั้นปีที่ 1 และ 2 จัดไว้ให้เรียน 4 รายวิชา คือ ย 011 - ย 014 (ภาษาเยอรมัน 1-4) ตามลำดับรายวิชา 6 คาบ/สัปดาห์/ภาค ชั้นปีที่ 3 ให้เรียน ย 015 - ย 016 (ภาษาเยอรมัน 5-6) และต้องเลือกเรียนรายวิชาอื่นตามที่โครงสร้างกำหนดอีกอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 รายวิชา ตามลำดับรายวิชาของกลุ่มนั้น ๆ

4. ภาษาสเปน

หลักสูตรภาษาสเปนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะเริ่มเรียนในชั้นใดก็ได้ ชั้นปีที่ 1 และ 2 จัดไว้ให้เรียน 4 รายวิชา คือ สป 011 - สป 014 (ภาษาสเปน 1-4) ตามลำดับรายวิชาละ 6 คาบ/สัปดาห์/ภาค ชั้นปีที่ 3 ให้เรียน สป 015 - สป 016 (ภาษาสเปน 5-6) และต้องเลือกเรียนรายวิชาอื่นตามที่โครงสร้างกำหนดอีกอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 รายวิชา ตามลำดับรายวิชาของกลุ่มนั้น ๆ

5. ภาษาอิตาลี

หลักสูตรภาษาอิตาลีระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะเริ่มเรียนในชั้นใดก็ได้ ชั้นปีที่ 1 และ 2 จัดไว้ให้เรียน 4 รายวิชา คือ อล 011 - อล 014 (ภาษาอิตาลี 1-4) ตามลำดับรายวิชาละ 6 คาบ/สัปดาห์/ภาค ชั้นปีที่ 3 ให้เรียน อล 015 - อล 016 (ภาษาอิตาลี 5-6) และต้องเลือกเรียนรายวิชาอื่นตามที่โครงสร้างกำหนดอีกอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 รายวิชา ตามลำดับรายวิชาของกลุ่มนั้น ๆ

6. ภาษาญี่ปุ่น

หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นมี 2 โครงสร้าง

โครงสร้างที่ 1 สำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะเริ่มเรียนในชั้นใดก็ได้ ชั้นปีที่ 1 และ 2 จัดไว้ให้เรียน 4 รายวิชา คือ จุ 011 - จุ 014 (ภาษาญี่ปุ่น 1-4) ตามลำดับรายวิชา 5 คาบ/สัปดาห์/ภาค ชั้นปีที่ 3 ให้เรียน จุ 015 - จุ 016 (ภาษาญี่ปุ่น 5-6) และต้องเลือกเรียนรายวิชาอื่นตามที่โครงสร้างกำหนดอีกอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 รายวิชาต่อภาคตามลำดับรายวิชาของกลุ่มนั้น ๆ

โครงสร้างที่ 2 สำหรับผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาญี่ปุ่นตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นมาแล้ว มีรายวิชาต่าง ๆ ให้เลือก 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ญ 017 - ญ 0112 (ภาษาญี่ปุ่น 7-12) ผู้ที่เลือกเรียนภาษาญี่ปุ่นโครงสร้างที่ 2 จะต้องเรียนภาษาญี่ปุ่น 7-12 ในชั้นปีที่ 1 2 และ 3 ตามลำดับรายวิชา ทั้ง 6 รายวิชานี้มีลักษณะเป็นทักษะสัมพันธ์ นอกจากนี้ในชั้นปีที่ 3 จะต้องเลือกเรียนรายวิชาอื่นตามที่โครงสร้างกำหนดในกลุ่มอื่น ๆ อีกอย่างน้อย 1 รายวิชาต่อภาค ตามลำดับรายวิชา

กลุ่มที่ 2 ญ 023 - ญ 024 (ทักษะฟัง-พูด 3-4) จัดไว้สำหรับผู้ที่จะประสงค์จะฝึกการฟังและพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ทักษะฟัง-พูด จัดไว้ให้เลือกในชั้นปีที่ 3 และต้องเลือกตามลำดับรายวิชา

กลุ่มที่ 3 ญ 051 - ญ 052 (ทักษะอ่าน-เขียน 1-2) จัดไว้สำหรับผู้ที่จะเพิ่มพูนทักษะอ่านและเขียน โดยเฉพาะ และจะต้องเลือกเรียนตามลำดับรายวิชา

กลุ่มที่ 4 ญ 063 - ญ 064 (ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการท่องเที่ยว 3-4) เป็นรายวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะเบื้องต้นในการใช้ภาษาเพื่อประกอบอาชีพการท่องเที่ยว และต้องเลือกเรียนตามลำดับรายวิชา

7. ภาษาอาหรับ

หลักสูตรภาษาอาหรับมี 2 โครงสร้าง

โครงสร้างที่ 1 สำหรับผู้เริ่มเรียนภาษาอาหรับในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะเริ่มเรียนในชั้นใดก็ได้ ชั้นปีที่ 1 และ 2 จัดไว้ให้เรียน 4 รายวิชา คือ อร 011 - อร 014 (ภาษาอาหรับ 1-4) ตามลำดับ รายวิชาละ 6 คาบ/สัปดาห์/ภาค ชั้นปีที่ 3 ให้เรียน อร 015 - อร 016 (ภาษาอาหรับ 5-6) และหากประสงค์จะเสริมทักษะภาษาอาหรับ 5-6 ให้คล่องแคล่วยิ่งขึ้นอาจเลือกเรียนรายวิชาเสริมทักษะเพิ่มเติมได้อีก 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

โครงสร้างที่ 2 สำหรับผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอาหรับตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นหรือผู้ที่เรียนจบหลักสูตรศาสนาอิสลามระดับต้นมาแล้วจะเริ่มเรียนในชั้นใดก็ได้ ชั้นปีที่ 1 และ 2 จัดไว้ให้เรียน 4 รายวิชา คือ อร 017 - อร 0110 (ภาษาอาหรับ 7-10) ตามลำดับรายวิชาละ 6 คาบ/สัปดาห์/ภาค ชั้นปีที่ 3 ให้เรียน อร 0111 - อร 0112 (ภาษาอาหรับ 11-12) และหากประสงค์จะเสริมทักษะภาษาอาหรับให้คล่องแคล่วยิ่งขึ้นอาจเลือกเรียนรายวิชาเสริมทักษะเพิ่มเติมได้อีก 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

8. ภาษาบาลี

หลักสูตรภาษาบาลี จัดรายวิชาไว้ 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 สำหรับผู้ที่ต้องการเรียนเน้นหนักภาษาบาลีโดยเฉพาะมี 6 รายวิชาคือ บ 011 - บ 016 (ภาษาบาลี 1-6) ให้เรียนตามลำดับรายวิชา

กลุ่มที่ 2 มี 2 รายวิชา คือ บ 021 - บ 026 รายวิชาในกลุ่มนี้จัดไว้เป็น 2 ลักษณะคือ

1. สำหรับผู้ที่ต้องการเน้นหนักภาษาบาลี ให้เลือกเรียนควบคู่ไปกับรายวิชาในกลุ่มที่ 1 ตามลำดับรายวิชา

2. สำหรับผู้ที่ไม่ได้เลือกเรียนรายวิชาในกลุ่มที่ 1 แต่ต้องการเลือกบางรายวิชาในกลุ่มที่ 2 ก็ทำได้ และจะเลือกรายวิชาใดก่อนหรือหลังก็ได้

อนึ่ง สำหรับผู้ที่ต้องการเลือกรายวิชาในกลุ่มที่ 1 เป็นบางรายวิชา ก็ทำได้แต่ควรเลือกตามลำดับรายวิชา

สังคมศึกษา

หลักสูตรกำหนดให้สังคมศึกษาเป็นวิชาบังคับแกนและวิชาเลือกเสรี

วิชาบังคับแกน มี 6 รายวิชา คือ ส 401 ส 402 ส 503 ส 504 ส 605 และ ส 606 กำหนดให้เรียนภาคเรียนละ 1 รายวิชา 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค เนื้อหาประกอบด้วย ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ จริยธรรมและศาสนา สังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม รายละเอียดมีดังนี้

ส 401 ความรู้เบื้องต้นทางสังคมวิทยา สังคมไทย ศาสนา

ส 402 ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง

ส 503 ภูมิศาสตร์กายภาพของประเทศไทย ประชากรศึกษาและสิ่งแวดล้อม

ส 504 หลักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น

ส 605 ประวัติศาสตร์ไทยและต่างประเทศ

ส 606 การพัฒนาประเทศโดยอาศัยความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี การแข่งขัน และการประสานประโยชน์ทางการเมืองระหว่างประเทศ

วิชาเลือกเสรี แบ่งออกเป็น 8 กลุ่ม คือ

1. ภูมิศาสตร์ ได้แก่ ส 011 - ส 015

2. ประวัติศาสตร์ ได้แก่ ส 021 - ส 0214

3. รัฐศาสตร์ ได้แก่ ส 031 - ส 032
4. จริยธรรมและศาสนา ได้แก่ ส 041 - ส 0413
5. สังคมวิทยา ได้แก่ ส 051
6. เศรษฐศาสตร์ ได้แก่ ส 061 - ส 062
7. กฎหมาย ได้แก่ ส 071
8. ประชากรศึกษาและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ส 081 - ส 082

สำหรับผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธทุกคนต้องเลือกเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา ภาคเรียนละ 1 รายวิชา ตลอดหลักสูตร

พยานามัย

หลักสูตรกำหนดให้เป็นทั้งวิชาบังคับแกน บังคับเลือก และเลือกเสรี

วิชาบังคับแกน เนื้อหาสุขศึกษา มี 6 รายวิชา คือ พ 401 พ 402 พ 403 พ 504 พ 605 และ พ 606 กำหนดให้เรียนภาคเรียนละ 1 รายวิชา 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค

แต่ละรายวิชาระบุเนื้อหาและกิจกรรมที่จะสนองต่อความจำเป็นและความต้องการทางด้านสุขภาพตามวัยของผู้เรียน ซึ่งผู้สอนควรพิจารณาตัดแปลงเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น และเน้นการฝึกปฏิบัติให้เกิดพฤติกรรมทางสุขภาพที่ดีเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนให้มากที่สุด

วิชาบังคับเลือก เนื้อหาพลศึกษามี 6 รายวิชา คือ พ 021 พ 022 พ 023 พ 024 พ 025 และ พ 026 กำหนดให้เรียนภาคเรียนละ 1 รายวิชา 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค

วิชาเลือกเสรี ประกอบด้วยสุขศึกษาและพลศึกษา

สุขศึกษา มี 2 รายวิชา ได้แก่ พ 011 และ พ 012

พลศึกษา มี 20 รายวิชา ได้แก่ พ 027 พ 0226 ในแต่ละรายวิชาให้ผู้เรียนได้ศึกษาหลักการและฝึกทักษะ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพโดยใช้กิจกรรมพลศึกษาเป็นสื่อ

สำหรับวิชาพลศึกษา ถ้าผู้เรียนต้องการเลือกรายวิชาที่เรียนไปแล้ว เพื่อเพิ่มเติมทักษะหรือฝึกทักษะให้สูงขึ้นก็สามารถเลือกเรียนได้อีกโดยใช้รหัสเดิม แล้วเติมตัวอักษร ก, ข, ค, ... ต่อท้ายเพื่อแสดงจำนวนครั้งของการเลือกเรียนซ้ำ เช่น เมื่อเลือกเรียน พ 1213 บาสเกตบอลไปแล้ว 1 ภาคเรียน ต้องการเลือกเพิ่มเพื่อฝึกทักษะให้สูงขึ้น ให้ใช้รหัส พ 0213 ก สำหรับการ

เลือกครั้งที่ 2 ใช้รหัส พ 0213 ข สำหรับการเลือกครั้งที่ 3 และ ค, ง, ... สำหรับครั้งต่อ ๆ ไป ตามลำดับ

ศิลปะ

หลักสูตรกำหนดให้ศิลปะเป็นวิชาเลือกเสรี จัดรายวิชาไว้ 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ทักษะศิลป์ มี 40 รายวิชา คือ ศ 011 - ศ 0140

กลุ่มที่ 2 ดนตรี-นาฏศิลป์ มี 30 รายวิชา คือ ศ 021 - ศ 0231

กลุ่มที่ 3 ศิลปะการละคร มี 12 รายวิชา คือ ศ 031 - ศ 0312

การเลือกเรียนรายวิชาเลือกเสรีของวิชาศิลปะที่มีลำดับที่ต่อท้ายรายวิชานั้น ให้พิจารณาตามความเหมาะสมว่าจะต้องเรียนตามลำดับรายวิชาหรือไม่

วิทยาศาสตร์

หลักสูตรกำหนดให้วิทยาศาสตร์เป็นวิชาบังคับเลือก จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ มี 2 โครงสร้าง

โครงสร้างที่ 1 สำหรับผู้ที่ต้องการเรียนวิทยาศาสตร์พอเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เป็นวิชาบังคับเลือก 4 รายวิชา รายวิชาละ 3 คาบ/สัปดาห์/ภาค แต่ละรายวิชาจะต้องเลือกเรื่องที่เรียนตามเงื่อนไขที่หลักสูตรกำหนด จะเลือกสอนเรื่องใดในชั้นใดภาคเรียนใดก็ได้ แต่ต้องใช้รหัสวิชาตามที่โครงสร้างกำหนด เช่น เลือกสอนในภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิทยาศาสตร์กายภาพ 1 เรื่อง วิทยาศาสตร์ชีวภาพอีก 1 เรื่อง จะต้องใช้รหัสวิชา ว 411 ในภาคเรียนที่ 2 ไม่เลือกสอนแต่เลือกสอนในภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก็ให้ใช้รหัสวิชา ว 513 แต่ถ้าเลือกสอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ตลอดทุกภาคเรียน ก็ใช้รหัสวิชา ว 411 ว 412 ว 513 ว 514 ตามลำดับ

ผู้เรียนที่ได้เรียนครบ 4 รายวิชาแล้ว ประสงค์จะเรียนเรื่องอื่น ๆ ในวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพที่ยังไม่ได้เรียนอีกก็ทำได้ โครงสร้างกำหนดให้เป็นรายวิชาเลือกเสรีโดยใช้รหัสวิชาตามที่โครงสร้างกำหนดตามลำดับคือ ว 011 ว 012 ว 013

โครงสร้างที่ 2 สำหรับผู้ที่ต้องการเรียนเน้นหนักทางวิทยาศาสตร์ มีวิชาบังคับเลือก 3 รายวิชา รายวิชาละ 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค คือ ว 421 ฟิสิกส์ ว 431 เคมี และ ว 441 ชีววิทยา จะเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนใดก็ได้

สำหรับวิชาเลือกเสรี มี 3 กลุ่ม คือ

1. ฟิสิกส์ ได้แก่ ว 023 - ว 025
2. เคมี ได้แก่ ว 031 - ว 035
3. ชีววิทยา ได้แก่ ว 041 - ว 047

แต่ละกลุ่มวิชาควรเรียนตามลำดับรายวิชาที่โครงสร้างกำหนด สำหรับรายวิชาในกลุ่มชีววิทยาคือ ว 046 และ ว 047 นั้นเป็นรายวิชาที่ช่วยเสริมความรู้พิเศษเฉพาะเรื่องจะเลือกเพิ่มเติมหรือไม่ก็ได้ ไม่ต้องเป็นไปตามลำดับรายวิชา แต่จะต้องได้เรียน ว 441 และ ว 041 มาแล้ว

สำหรับผู้เรียนเน้นวิชาอาชีพ อาจให้เรียนวิทยาศาสตร์ประยุกต์จากหมวดวิชาสัมพันธ์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเป็นวิชาบังคับเลือกให้สอดคล้องกับวิชาอาชีพที่เรียนอย่างน้อย 6 หน่วยการเรียนรู้ก็ได้ เช่น นักเรียนที่เรียนเน้นวิชาอาชีพเกษตรก็อาจให้เรียนวิทยาศาสตร์เกษตร เป็นต้น

คณิตศาสตร์

หลักสูตรกำหนดให้คณิตศาสตร์เป็นวิชาเลือกเสรี ผู้เรียนที่ประสงค์จะเลือกเรียนคณิตศาสตร์ในระดับชั้นนี้จะต้องเลือกเรียนคณิตศาสตร์ ค 012 มาแล้วในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

หลักสูตรคณิตศาสตร์มี 2 โครงสร้าง

โครงสร้างที่ 1 สำหรับผู้ที่ต้องการเรียนเน้นหนักทางคณิตศาสตร์ มีรายวิชาต่าง ๆ ให้เลือก 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ค 011 - ค 016 เป็นรายวิชาที่ว่าด้วยความรู้และทักษะในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ผู้ที่เลือกเรียนควรเรียนตามลำดับรายวิชาที่โครงสร้างกำหนด

กลุ่มที่ 2 ค 021 - ค 026 เป็นรายวิชาที่เน้นการศึกษาด้วยตนเองตามความถนัด และความสนใจเป็นพิเศษของผู้เรียน และเรื่อง que เลือกเรียนให้เป็นการตกลงกันระหว่างครูกับนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยความเห็นชอบของโรงเรียนและให้ใช้รหัสวิชา ค 021 เป็นรายวิชาแรกที่เริ่มเรียนของแต่ละคน

กลุ่มที่ 3 ค 031 เป็นรายวิชาสำหรับผู้สนใจคณิตศาสตร์เฉพาะด้าน ผู้ที่จะเลือกเรียนต้องเลือกเรียน ค 321 มาแล้วในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 หรือ ค 021 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

โครงสร้างที่ 2 สำหรับผู้ที่ต้องการเรียนคณิตศาสตร์เป็นพื้นฐาน มีให้เลือก 6 รายวิชา คือ ค 041 - ค 046 ผู้ที่เลือกเรียนตามลำดับรายวิชาที่โครงสร้างกำหนด

สำหรับผู้เรียนตามโครงสร้างที่ 1 ไปแล้ว 1 หรือ 2 ภาคเรียน หากประสงค์จะเปลี่ยนแนวทางมาเรียนโครงสร้างที่ 2 ก็ทำได้

สำหรับผู้เรียนเน้นวิชาอาชีพและประสงค์จะเลือกเรียนคณิตศาสตร์ อาจเลือกเรียนคณิตศาสตร์ประยุกต์จากหมวดวิชาสัมพันธ์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพให้สอดคล้องกับวิชาอาชีพที่เรียนก็ได้

พื้นฐานวิชาอาชีพ

หลักสูตรกำหนดให้พื้นฐานวิชาอาชีพเป็นวิชาบังคับเลือก จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งได้จัดไว้ 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 เป็นเรื่องความรู้และประสบการณ์ที่เป็นพื้นฐานในงานอาชีพ มี 6 รายวิชา คือ พอ 011 พอ 012 พอ 013 พอ 014 พอ 015 และ พอ 016

กลุ่มที่ 2 เกี่ยวกับการสาธารณสุข มี 6 รายวิชา คือ พอ 021 พอ 022 พอ 023 พอ 024 พอ 025 และ พอ 026

โรงเรียนอาจเลือกเปิดสอนรายวิชาใดก็ได้ให้ครบ 6 หน่วยการเรียนรู้ โดยไม่ต้องเรียงลำดับรายวิชา นอกจากนี้อาจเลือกรายวิชาศิลปะและวิชาอาชีพในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และวิชาแกนวิชาชีพหรือวิชาชีพในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพได้

อาชีพ

หลักสูตรกำหนดให้วิชาอาชีพเป็นวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วยรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งแยกเป็น 6 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 งานผลิต ได้แก่ รายวิชา ช 011 - ช 01134

กลุ่มที่ 2 งานบริการ ได้แก่ รายวิชา ช 021 - ช 02159

กลุ่มที่ 3 งานเสริมงานผลิตและงานบริการ ได้แก่ รายวิชา ช 031 - ช 0328

กลุ่มที่ 4 งานอาชีพอิสระระหว่างเรียน ได้แก่ รายวิชา ช 041

รายวิชาอาชีพในกลุ่มที่ 1-3 มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะและเทคนิคในงานอาชีพแตกต่างกันไปตามสภาพอาชีพ ส่วนรายวิชาในกลุ่มที่ 4 มุ่งส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระระหว่างเรียน

รายวิชาอาชีพในกลุ่มที่ 1-3 เมื่อผู้เรียนเลือกเรียนไปแล้ว ถ้าประสงค์จะมีทักษะหลากหลายหรือสูงขึ้น ก็สามารถเลือกเรียนได้อีก โดยใช้รหัสประจำรายวิชาเดิมแล้วต่อท้ายด้วยอักษร ก, ข, ค, ...

สำหรับรายวิชา ช 041 งานอาชีพอิสระระหว่างเรียน ถ้าผู้เรียนลงทะเบียนเรียนภายใน 1 ภาคเรียน และได้หน่วยการเรียนครบตามที่กำหนดแล้ว ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระระหว่างเรียนในภาคเรียนอื่นอีก ให้ใช้แนวปฏิบัติในการกรอกรหัสเช่นเดียวกับรายวิชาอาชีพในกลุ่ม 1-3 แต่ถ้าประสงค์จะแยกลงทะเบียนรายวิชา ช 041 เป็นหลายภาคเรียนให้ใช้รหัสวิชาเดิมไม่ต้องเติม ก, ข, ค, ... ต่อท้าย จำนวนหน่วยการเรียนที่แบ่งแต่ละภาคนั้นให้พิจารณาตามความเหมาะสม

การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

การประเมินผลการเรียนเป็นมาตรการหนึ่งที่จะทำให้ได้ข้อมูลมาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายของหลักสูตร ในการปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 ก็ได้มีการปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียนและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรควบคู่ไปด้วย ดังสรุปสาระสำคัญตามระเบียบการประเมินฯ 4 หมวด คือ (1) หลักในการประเมินผลการเรียน (2) วิธีการประเมินผลการเรียน (3) การตัดสินผลการเรียน และ (4) การโอนผลการเรียน

หลักในการประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามหลักการดังนี้

1. สถานศึกษามีหน้าที่ประเมินผลการเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียนในเรื่องของเกณฑ์และแนวดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน

2. ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา โดยคิดเป็นหน่วยการเรียน การคิดจำนวนหน่วยการเรียนให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
3. ประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา
4. ประเมินทั้งเพื่อปรับปรุงการเรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน

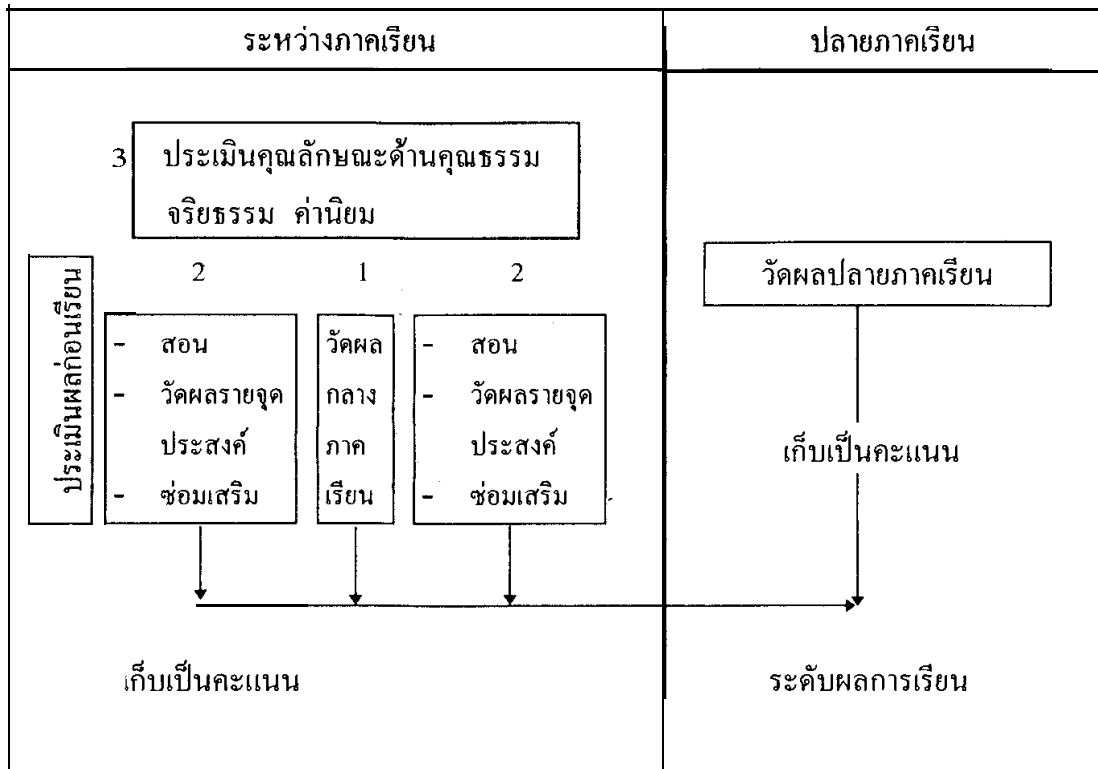
วิธีการประเมินผลการเรียน

วิธีการประเมินผลการเรียนประกอบด้วยวิธีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียน การตัดสินผลการเรียน การใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนและการใช้อักษรแสดงผลการเรียนที่มีเงื่อนไข

การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ให้ถือปฏิบัติดังนี้ (คู่มือปฏิบัติประกอบ)

1. แจ้งให้ผู้เรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผลการเรียน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และเกณฑ์ขั้นต่ำของการผ่านรายวิชา ก่อนสอนรายวิชานั้น
2. จุดประสงค์การเรียนรู้จะต้องครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และเน้นกระบวนการ
3. ประเมินผลก่อนเรียน เพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานของผู้เรียน
4. วัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียน โดย (1) วัดและประเมินผลระหว่างเรียนเป็นระยะ ๆ โดยให้โรงเรียนเป็นผู้กำหนดจุดประสงค์ (2) วัดผลกลางภาคเรียนอย่างน้อย 1 ครั้ง โดยให้กลุ่มโรงเรียนเป็นผู้กำหนดจุดประสงค์ (3) ประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ตลอดภาคเรียนโดยให้โรงเรียนเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะที่จะประเมิน โดยเน้นความรู้สึกละคุณภาพของการแสดงออก

แผนภูมิแสดงการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

หมายเหตุ

1. วัดผลกลางภาคอย่างน้อย 1 ครั้ง
2. จุดประสงค์ใดจะเก็บคะแนนให้แจ้งผู้เรียนทราบล่วงหน้าและควรเป็นจุดประสงค์ที่สำคัญ
3. คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ให้ประเมินตลอดภาคเรียน เป็นการประเมินการแสดงออกเป็นประจำ ด้วยความชื่นชม ไม่ใช่การสอบวัดด้วยข้อสอบ หรือจำนวนครั้งที่แสดงออก แต่เป็นระดับคุณภาพของการแสดงออก

5. วัดผลปลายภาคเรียนเพื่อตรวจสอบผลการเรียนโดยจัดให้ครอบคลุมจุดประสงค์สำคัญตามที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด

การตัดสินผลการเรียน ให้นำคะแนนระหว่างภาคเรียนรวมกับคะแนนปลายภาคเรียนตามอัตราส่วนที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด แล้วนำมาเปลี่ยนเป็นระดับผลการเรียน

การใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียน ให้ใช้กับเลขแสดงระดับผลการเรียนในแต่ละรายวิชาดังนี้ 4 หมายถึง ผลการเรียนดีมาก 3 หมายถึง ผลการเรียนดี 2 หมายถึง ผลการเรียนปานกลาง 1 หมายถึง ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด และ 0 หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

การใช้อักษรแสดงผลการเรียนที่มีเงื่อนไข ใช้อักษรแสดงผลการเรียนที่มีเงื่อนไขในแต่ละรายวิชาดังนี้ *มส* หมายถึง ไม่มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินผลปลายภาคเรียน *ร* หมายถึง รอผลการตัดสินหรือยังตัดสินไม่ได้ และ *ม* หมายถึง ผ่านเกณฑ์การประเมินโดยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่วัดกิจกรรมแต่ละภาคเรียน และผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด *มผ* หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินโดยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียนและไม่ผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด *มก* หมายถึง เรียนโดยไม่นับหน่วยการเรียน มีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด

การตัดสินผลการเรียน

การตัดสินผลการเรียน ประกอบด้วย การตัดสินผลการเรียน การเปลี่ยนระดับผลการเรียนและการอนุมัติการจบหลักสูตร

การตัดสินผลการเรียน ให้ถือปฏิบัติดังนี้

1. พิจารณาตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา
2. พิจารณาตัดสินว่าผู้เรียนได้หน่วยการเรียนเฉพาะผู้ที่สอบได้ระดับผลการเรียน 1-4 เท่านั้น
3. วัดผลปลายภาคเรียนเฉพาะผู้เรียนที่มีเวลาเรียนตลอดภาคเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้น และการอนุญาตให้ผู้เรียนเข้ารับการวัดผลปลายภาค

เรียนสำหรับผู้ที่มีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้นให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา

4. ผู้เรียนที่มีเวลาไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้นและไม่ได้รับการผ่อนผันให้เข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียน ให้ได้ผลการเรียน มส

5. ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ให้ได้ระดับผลการเรียน “0”

6. ผู้เรียนที่ทุจริตในการสอบหรือทุจริตในงานที่มอบหมายให้ทำในรายวิชาใดครั้งใดก็ตาม ให้ได้คะแนน “0” ในครั้งนั้น

7. ผู้เรียนที่ไม่ได้วัดผลกลางภาคเรียน ไม่ได้วัดผลปลายภาคเรียน ไม่ได้ส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำหรือมีเหตุสุดวิสัยทำให้ประเมินผลการเรียนไม่ได้ ให้ได้ผลการเรียน “ร” และกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน “ร” เพราะไม่ส่งงานนั้น จะต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าสถานศึกษาก่อน

8. ผู้เรียนที่ประสงค์จะเรียนรายวิชาใด โดยไม่ต้องการหน่วยการเรียน ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะอนุญาตให้เข้าเรียนได้ และถ้ามีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้ได้ผลการเรียนเป็น “มก”

9. ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ได้ผลการเรียน ผ ถ้าไม่ผ่านผลการประเมินให้ได้ผลการเรียน “มผ”

การเปลี่ยนระดับผลการเรียน มี 5 สถานะ คือ (1) เปลี่ยนระดับผลการเรียนตก “0” การเปลี่ยนผลการเรียน “ร” การเปลี่ยนผลการเรียน “มส” และการเรียนซ้ำ

1. การเปลี่ยนระดับผลการเรียนจาก “0” ให้สถานศึกษาจัดสอนซ่อมเสริมในจุดประสงค์ที่ผู้เรียนสอบไม่ผ่านก่อน แล้วจึงสอบแก้ตัวให้ และให้สอบแก้ตัวได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นในภาคเรียนถัดไป ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการสอบแก้ตัวตามระยะเวลาที่กำหนดไว้นี้ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะพิจารณาขยายเวลาการแก้ “0” ออกไปอีก 1 ภาคเรียน การสอบแก้ตัวนี้ ให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “1” ถ้าสอบแก้ตัว 2 ครั้งแล้วยังได้ระดับผลการเรียน “0” อีก ให้ปฏิบัติดังนี้ (1) ถ้าเป็นรายวิชาบังคับให้เรียนซ้ำ (2) ถ้าเป็นรายวิชาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชา

เรียนใหม่ (เฉพาะรายวิชาบังคับเลือกและรายวิชาเลือกเสรี) หรือไม่ต้องสอบแก้ตัวอีกแล้วแต่กรณี

2. การเปลี่ยนผลการเรียน “ร” แยกเป็น 2 กรณี คือ (1) ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน “ร” เพราะเหตุสุดวิสัย เมื่อผู้เรียนได้เข้าสอบหรือส่งผลงานที่ติดค้างอยู่เสร็จเรียบร้อยแล้ว หรือแก้ปัญหาเสร็จสิ้นแล้วให้ได้ผลเรียนตามปกติ (ตั้งแต่ 0-4) (2) ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน “ร” โดยสถานศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ใช่เหตุสุดวิสัย เมื่อผู้เรียนได้เข้าสอบหรือส่งผลงานที่ติดค้างอยู่เสร็จเรียบร้อยแล้ว หรือแก้ปัญหาเสร็จสิ้น ให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “1” การเปลี่ยนผลการเรียน “ร” ให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการแก้ “ร” ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้นี้ให้เรียนซ้ำ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ “ร” ออกไปอีก 1 ภาคเรียน แต่เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ ในกรณีที่ป็นรายวิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกเสรี ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ให้หมายเหตุในระเบียบแสดงผลการเรียนให้เรียนแทนรายวิชาใด

3. การเปลี่ยนผลการเรียน “มส” แยกเป็น 2 กรณี คือ

3.1 กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน “มส” เพราะมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แต่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนเรียนเพิ่มเติมโดยใช้ชั่วโมงสอนซ่อมเสริม หรือเวลาว่าง หรือวันหยุด หรือมอบหมายงานให้ทำงานมีเวลาเรียนครบตามที่กำหนดไว้สำหรับรายวิชานั้น แล้วจึงสอบให้เป็นกรณีพิเศษ ผลการสอบแก้ “มส” ให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “1” การแก้ “มส” ในกรณีนี้ให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการแก้ “มส” ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้นี้ให้เรียนซ้ำ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ “มส” ออกไปอีก 1 ภาคเรียน แต่เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้เรียนซ้ำ หรือให้เปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ในกรณีที่ป็นรายวิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกเสรี

3.2 กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน “มส” และมีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้สถานศึกษาจัดให้เรียนซ้ำ หรือเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ สำหรับรายวิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกเสรี และในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาใหม่ ให้หมายเหตุในระเบียบแสดงผลการเรียนว่าให้เรียนแทนรายวิชาใด

4. การเรียนซ้ำ ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะกำหนดช่วงเวลาในการเรียนซ้ำให้เหมาะสม และต้องประเมินผลการเรียนตามที่ระเบียบนี้กำหนดไว้ การเรียนซ้ำจะไ้ระดับผลการเรียน 0-4

5. การเปลี่ยนผลการเรียน “มผ” เป็น “ผ” ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในส่วนที่ยังขาดอยู่ให้ครบ

การอนุมัติการจบหลักสูตร การจบหลักสูตรมีดังนี้

1. ผู้เรียนที่จะได้รับการพิจารณาอนุมัติให้จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ได้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1.1 ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างอย่างน้อย 75 หน่วยการเรียนรู้ รายวิชาที่ลงทะเบียน ต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน

1.2 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ของวิชาบังคับทั้งหมด

1.3 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 75 หน่วยการเรียนรู้

1.4 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียนและต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามกำหนด

2. การอนุมัติจบหลักสูตร สำหรับผู้ที่เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2424 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ตามโครงสร้างวิชาอาชีพ 1 และโครงสร้างวิชาชีพ 2 ผู้เรียนที่จะได้รับการพิจารณาอนุมัติให้จบหลักสูตรได้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

2.1 ต้องเรียนรายวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้างอาชีพ 1 หรือ วิชาอาชีพ 2 และรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน

2.2 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้วิชาบังคับ วิชาอาชีพบังคับและวิชาอาชีพเลือกครบตามโครงสร้างวิชาอาชีพ 1 หรือ วิชาอาชีพ 2

2.3 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

2.4 ต้องได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาอาชีพบังคับและวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2.00 ให้มีสิทธิเรียนซ้ำในรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาอาชีพบังคับและวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรต่ำกว่า 2.00 ให้มีสิทธิเรียนซ้ำในรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียน “1” เพื่อปรับค่าระดับคะแนนใหม่ได้ภายใน 2 ภาคเรียนถัดไป

ในกรณีที่ผู้เรียน เรียนตามหลักสูตรประถมศึกษาตอนปลายฯ โครงการวิชาอาชีพ 2 แล้ว ได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยวิชาอาชีพบังคับและวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรไม่ถึง 2.00 แต่ถ้าระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาอาชีพบังคับ และวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรในโครงสร้างวิชาอาชีพ 1 ถึง 2.00 ให้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาอาชีพ 1 ได้

3. ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการเรียน และการจบหลักสูตร

การโอนผลการเรียน

การโอนผลการเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ มีหลักการดังนี้

1. สถานศึกษาจะอนุญาตให้ผู้เรียนเรียนภาษาวิชาต่าง ๆ และรับโอนผลการเรียนจากสถาบันอื่นได้ ในกรณีต่อไปนี้

1.1 วิชาอาชีพจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพ อีกระตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการอาชีพอิสระในระดับมัธยมศึกษา

1.2 วิชาเลือกเสรีและหรือวิชาที่ผู้เรียนต้องเรียนซ้ำและสถานศึกษาไม่สามารถเปิดสอนวิชานั้น ให้สถานศึกษาอนุญาตให้ผู้เรียนเรียนวิชาดังกล่าวจากสถานศึกษาอื่นในระดับเดียวกัน หรือสถาบันการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง ทั้งนี้ให้สถานศึกษาทั้งสองแห่งตกลงร่วมกันในการจัดสอนและรับโอนผลการเรียน

2. ผู้เรียนคนใดย้ายสถานศึกษา และสถานศึกษาแห่งใหม่ยินยอมรับเข้าเรียน การโอนผลการเรียนให้ถือปฏิบัติดังนี้

2.1 ให้ผู้เรียนนำระเบียบแสดงผลการเรียนจากสถานศึกษาเดิมไปให้สถานศึกษาแห่งใหม่

2.2 ให้สถานศึกษาแห่งใหม่รับโอนผลการเรียนทุกรายวิชาจากสถานศึกษาเดิม

3. การโอนผลการเรียนระหว่างหลักสูตร ให้เป็นไปตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

สรุป

องค์ประกอบของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง แนวดำเนินการ และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร หลักการมี 3 ประการคือ (1) เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่สามารถนำไปประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม (2) เป็นการศึกษาที่สนองต่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นหรือการศึกษาต่อ และ (3) เพื่อส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ท้องถิ่นและประเทศชาติ ส่วนจุดหมายมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และสามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ มีความรู้และทักษะเฉพาะด้านตามศักยภาพ เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ร่วมพัฒนาสังคม และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีโครงสร้างหลักสูตรที่ประกอบด้วย วิชาบังคับ วิชาเลือกเสรี และกิจกรรม วิชาบังคับประกอบด้วยวิชาบังคับแกน และวิชาบังคับเลือก อย่างละ 15 หน่วยการเรียนรู้ ส่วนวิชาเลือกเสรีให้เลือกอย่างน้อย 45 หน่วยการเรียนรู้ สำหรับแนวดำเนินการเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามจุดหมายประกอบด้วย การจัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ ให้มีโอกาสหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ กระบวนการศึกษาอย่างมีเหตุผล และกระบวนการกลุ่ม ให้สอดคล้องกับหลักการเสริมสร้างค่านิยมและการพัฒนาจริยธรรม ตลอดจนปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน การขยัน ซื่อสัตย์ อดทน ประหยัด มีวินัย รับผิดชอบติดตามและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ส่วนเกณฑ์การจบหลักสูตรผู้เรียนต้องเรียนวิชาบังคับและเลือกเสรีตามโครงสร้างหลักสูตรอย่างน้อย 75 หน่วยการเรียนรู้ ต้องได้หน่วยการเรียนรู้วิชาบังคับทั้งหมด และได้หน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 75 หน่วยการเรียนรู้ และต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของกิจกรรมแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนดด้วย

แบบฝึกหัด

1. จงอธิบายองค์ประกอบของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในด้านต่อไปนี้
 - 1.1 หลักการ
 - 1.2 จุดหมาย
 - 1.3 โครงสร้าง
 - 1.4 แนวดำเนินการ
 - 1.5 หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร
2. การจัดรายวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ประกอบด้วยวิชาอะไรบ้าง จงอธิบายโดยสังเขป
3. จงอธิบายการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในประเด็นต่อไปนี้
 - 3.1 หลักในการประเมินผลการเรียน
 - 3.2 วิธีการประเมินผลการเรียน
 - 3.3 การตัดสินผลการเรียน
 - 3.4 การโอนผลการเรียน

บรรณานุกรม

- วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533). กรุงเทพมหานคร : ศุภสภาลาดพร้าว, 2535.
- _____ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.
- _____ คู่มือประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533). กรุงเทพมหานคร : ศุภสภาลาดพร้าว, 2534.
- _____ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533). กรุงเทพมหานคร : ศุภสภาลาดพร้าว, 2535.
- ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. แนวปฏิบัติการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2534.